

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Ε. Γ. Λ. Σ.
ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ - ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5.1

Περί

Αναλυτικής Λογιστικής Εκμεταλλεύσεως
(Λογιστική του κόστους και των αναλυτικών αποτελεσμάτων)

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Βασικές Έννοιες

- Κόστος
 - Κόστος τρέχουσας μορφής
 - Κόστος πάγιας μορφής
- Έξοδο (Εξαφανιζόμενο Κόστος)
- Δαπάνη
- Έσοδο

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Ομοιότητες & Διαφορές Κόστους- Εξόδου- Δαπάνης

- Κόστος: Στοιχείο Ενεργητικού
- Το έξοδο προϋπάρχει ως κόστος
- Το κόστος αλλάζει μορφές και ενσωματώνεται στα αποτελέσματα:
 - ΕΣΟΔΑ Χρήσεως- ΕΞΟΔΑ Χρήσεως= Αποτελέσματα Χρήσεως (±)
- Δαπάνη: η διαδικασία πραγματοποίησης του κόστους

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Κατηγορίες Κόστους- Εξόδων με κριτήριο:

Το σκοπό:

- Οργανικό Κόστος- Έξοδο
- Ανόργανο Κόστος- Έξοδο

Την Ενσωμάτωση ή όχι στο λειτουργικό κόστος:

- Ομαλό Κόστος- Έξοδο
- Ανώμαλο Κόστος- Έξοδο

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Κατηγορίες Εσόδων

Ανά πηγή προέλευσης:

- Οργανικά Έσοδα
- Ανόργανα Έσοδα

Ανά βαθμό ομαλότητας:

- Ομαλά Έσοδα
- Ανώμαλα Έσοδα

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Κόστος και Έξοδα κατά προορισμό - Λειτουργικό κόστος

- Κατά είδος έξοδα
- Λειτουργικό κόστος
- Ενδιάμεσες ή τελικές λειτουργικές υποδιαίρεσεις
- Ενδιάμεση λειτουργική υποδιαίρεση
- Τελική λειτουργική υποδιαίρεση

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Κόστος ενδιάμεσων και τελικών φορέων

- Φορείς λειτουργικού κόστους
 - Της παραγωγικής λειτουργίας
 - Της λειτουργίας διάθεσης
 - Της διοικητικής λειτουργίας
 - Της χρηματοοικονομικής λειτουργίας
 - Της λειτουργίας ερευνών και ανάπτυξεως
 - Ιδιοπαραγόμενα ενσώματα πάγια στοιχεία

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Βασικές Κατηγορίες Κόστους

- Κόστος Πραγματικό
- Κόστος Προκαθορισμένο
- Κόστος Ειδικό για επιχειρηματικές αποφάσεις

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Κόστος Πραγματικό

- Κόστος αρχικό (πρωταρχικό)
 - Αναλωθέντα Άμεσα υλικά παραγωγής
 - Άμεση εργασία παραγωγής

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Κόστος Πραγματικό

- Κόστος μετατροπής
 - Κόστος άμεσων & έμμεσων λοιπών στοιχείων παραγωγής (ΓΒΕ)
 - Κόστος άμεσης εργασίας παραγωγής

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Κόστος Πραγματικό

- Κόστος παραγωγής
 - Κόστος άμεσων υλικών παραγωγής
 - Κόστος μετατροπής
- Κόστος Λειτουργίας Διαθέσεως

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Κόστος Πραγματικό

- Κόστος Εμπορικό
- Κόστος Λειτουργίας Διοικήσεως
- Κόστος Χρηματοοικονομικής Λειτουργίας
- Κόστος Λειτουργίας Ερευνών και Ανάπτυξης
- Κόστος ολικό ή εσόδων

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Κόστος Προκαθορισμένο

- Προϋπολογιστικό κόστος
- Πρότυπο κόστος

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Κόστος ειδικό για επιχειρηματικές αποφάσεις

- Κόστος αντικαταστάσεως
- Κόστος άμεσο
 - Άμεσο Μεταβλητό
 - Άμεσο Ολικό ή πλήρες
- Κόστος έμμεσο

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Κόστος ειδικό για επιχειρηματικές αποφάσεις

- Κόστος σταθερό
 - Βασικό σταθερό κόστος
 - Βραχυχρόνιο σταθερό κόστος
- Κόστος Μεταβλητό
 - Αύξον Μεταβλητό
 - Φθίνον Μεταβλητό
 - Αναλογικό

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Κόστος ειδικό για επιχειρηματικές αποφάσεις

- Κόστος οριακό
- Κόστος διαφορικό
- Κόστος υπολογιστικό ή κόστος ευκαιρίας
- Κόστος ελέγξιμο
- Κόστος μη ελέγξιμο
- Κόστος αγορανομικό

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Κοστολογική διάρθρωση
της οικονομικής μονάδας

- Κοστολογική οργάνωση
- Βασικές λειτουργίες της οικονομικής μονάδας

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Κοστολογική διάρθρωση
της οικονομικής μονάδας

- Κέντρα (τμήματα) ή θέσεις κόστους
 - Αυτοτέλεια χώρου
 - Τεχνολογική διάρθρωση
 - Έλεγχος κόστους
 - Κέντρα επενδύσεως/κέρδους

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Κοστολογική διάρθρωση
της οικονομικής μονάδας

- Κύρια και βοηθητικά κέντρα κόστους
- Ενδιάμεσοι και τελικοί φορείς κόστους
- Μονάδες έργου

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Μονάδες έργου

- Συντελεστές κόστους
 - Άμεση εργασία παραγωγικής ή άλλης λειτουργίας (ΩΑΕ)
 - Λειτουργία του μηχανολογικού εξοπλισμού της παραγωγικής ή άλλης λειτουργίας (ΩΛΜ)

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Μονάδες έργου

- Συντελεστές κόστους
 - Α Ύλεις που βιομηχανοποιούνται στο κέντρο κόστους
 - Προϊόν ή υπηρεσία που παράγεται στο τμήμα
 - Ποσότητες (προϊόντων/ εμπ/των/ υλικών) που διακινούνται (αναλώσεις)

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Επιλογή και χρήση μονάδων έργου

- Έλεγχος κόστους
- Επίρριψη κόστους
- Καταλογισμός έμμεσου κόστους

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Διαχωρισμός κόστους σε άμεσο και έμμεσο

- Κριτήρια κατανομής έμμεσου κόστους
 - Αξία
 - Ποσότητα

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Ορθολογική επιβάρυνση του κόστους

$$\text{Πραγματικό_Σταθερό_Κόστος} = \frac{\text{Πραγματική_Απασχόληση}}{\text{Κανονική_Απασχόληση}}$$

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Διαχωρισμός κόστους σε σταθερό και μεταβλητό

- Σταθερό κόστος
 - Βασικό σταθερό κόστος
 - Βραχυχρόνιο σταθερό κόστος
 - Ημιμεταβλητό κόστος

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Διαχωρισμός κόστους σε σταθερό και μεταβλητό

- Μέθοδοι προσδιορισμού του σταθερού κόστους
 - Μέγιστου – Ελάχιστου
 - Μέθοδος ελαχίστων τετραγώνων

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Υπολογισμός της απασχολήσεως

- Βασικές Δραστηριότητες
 - Επενδυτική
 - Παραγωγική
 - Διαθέσεως (Πωλήσεις)

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Προσδιορισμός της απασχολήσεως

- Κατά τμήμα
- Κατά λειτουργία
- Κατά κέντρο κόστους

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Προσδιορισμός του συντελεστή ορθολογικής
επιβαρύνσεως

$$\text{Συντελεστής Επιβαρύνσεως} = \frac{\text{Πραγματικά Σταθερά Έξοδα Περιόδου}}{\text{Μονάδες Κανονικής Απασχολήσεως Περιόδου}}$$

- Συνολικό ύψος σταθερού κόστους
 - Άμεσα σταθερά έξοδα κέντρου
 - Έμμεσο ως προς το κέντρο, σταθερό κόστος παραγωγικής λειτουργίας

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Συντελεστές ορθολογικής επιβαρύνσεως

- Ώρες άμεσης εργασίας
- Αξία άμεσων εργατικών
- Μηχανώρες
- Μονάδες προϊόντος
- Άμεσο κόστος παραγωγής του προϊόντος
- Αξία Α υλών που βιομηχανοποιούνται

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Λογιστική Διαδικασία προσδιορισμού κόστους

- Κατά είδος ή προορισμό
 - Απλογραφικός τρόπος
 - Διπλογραφικός τρόπος

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Λογιστικός προσδιορισμός κόστους κατά είδος

- Εξασφάλιση κοστολογικών
επεξεργασιών
- Παρακολούθηση κόστους
- Κατάρτιση λογαριασμού γενικής
εκμετάλλευσης

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Στοιχεία κόστους με κριτήριο τη φύση τους

- Έξοδα κατά είδος (Ομάδα 6)
- Υλικά (Ομάδα 2)

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Λογιστικός προσδιορισμός
του κατά λειτουργία κόστους

- Φύλλα Μερισμού
- Σύγχρονη μηχανογράφηση
- Ημερολόγιο- Καθολικό
- Αυτόνομη αναλυτική λογιστική

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Αυτόνομη αναλυτική λογιστική

- Καταχώριση σε λογαριασμούς Γενικής Λογιστικής
- Κατάρτιση φύλλων μερισμού
- Μεταφορά κοστολογικών δεδομένων στους λογαριασμούς λειτουργικού κόστους

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Προσδιορισμός κόστους ενδιάμεσων ή
τελικών φορέων

- Ενδιάμεσα Προϊόντα ή Υπηρεσίες
- Τελικά Προϊόντα ή Υπηρεσίες
- Προϊόντα/ Εμπορεύματα προς πώληση
- Μικτά αναλυτικά αποτελέσματα πωλήσεων

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

- Ενδιάμεσα Τελικά Προϊόντα
- Προϊόντα/ Εμπορεύματα προς πώληση
- Μικτά αναλυτικά αποτελέσματα πωλήσεων

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

- Ενδιάμεσα Τελικά Προϊόντα
 - Κόστος παραγωγικής λειτουργίας
 - Άμεσο στο προϊόν
 - Έμμεσο σε επιμέρους προϊόντα

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

- Προϊόντα/ Εμπορεύματα προς πώληση
 - Άμεσο κόστος λειτουργίας διάθεσης
 - Άμεσο κόστος πωλήσεων

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Μικτά αναλυτικά αποτελέσματα

πωλήσεων

- Κόστος λειτουργιών
 - Διάθεσης
 - Διοίκησης
 - Ερευνών και ανάπτυξης

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Λογιστικός προσδιορισμός κατά φορέα ευθύνης

- Ανά κέντρο δραστηριότητας
- Υπεύθυνος φορέας
- Οριζόντιο επίπεδο κοστολογικής ευθύνης
- Λογαριασμοί παρεμβολής (λογαριασμοί 91 ή 92)

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Λογιστικός προσδιορισμός κατά κέντρο κέρδους

- Κέντρα Κέρδους
 - Πραγματικά
 - Ιδεατά
 - Ονομαστικά

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Κριτήριο κέντρου κέρδους

- Κέρδος
- Ζημία

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Διάρθρωση οικονομικής μονάδας ανά κέντρο κέρδους

- Απομεγιστοποίηση της μονάδας
- Κατανομή έργου διοίκησης
- Εξασφάλιση ανεξαρτησίας και αυτοτέλειας
- Δυνατότητα λειτουργίας ξεχωριστής αναλυτικής λογιστικής εκμετάλλευσης ανά κέντρο

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Εσωλογιστική και εξωλογιστική κοστολόγηση

- Προσδιορισμός κόστους
 - Αγαθού/ Υπηρεσίας (αγορά/ παραγωγή ή πώληση)
 - Δραστηριότητας
 - Λειτουργίας

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Εσωλογιστική ή Ολοκληρωμένη μορφή
κοστολόγησης

- Από λογαριασμούς των κέντρων κόστους
- Στηρίζεται στη λογιστικοποίηση κοστολογικών στοιχείων
- Άμεσο κόστος καταλογίζεται απευθείας σε:
 - ενδιάμεσους φορείς
 - τελικούς φορείς

ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Εξωλογιστική ή Ατελή μορφή κοστολόγησης

Σε περιπτώσεις:

- Χωρίς λογιστικές εγγραφές
- Αποτίμηση στηρίζεται σε εμπειρικά δεδομένα
- Αυθαίρετοι κατ' αξία μερισμοί και καταλογισμοί
- Μη ύπαρξη λογιστικής παρακολούθησης στο σύνολο των στοιχείων διαμόρφωσης κόστους

ΑΡΧΕΣ ΚΟΣΤΟΥΣ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ

Το κόστος προσδιορίζεται με τη χρήση τεχνικών και μεθόδων

Οι τεχνικές είναι:

Η κοστολόγηση κατά προϊόν και

Η κοστολόγηση κατά φάση.

Οι βασικές μέθοδοι είναι:

Με πλήρη απορρόφηση του κόστους (μεταβλητού & σταθερού)

Με την ορθολογική κατανομή

Με την απορρόφηση του κόστους από την εκάστοτε παραγωγή

Με την μεταβλητή κοστολόγηση

ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΤΑ ΠΡΟΪΟΝ Ή ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ

Παραγγελίες κατ' εντολή του πελάτη

Κοστολογείται η παραγγελία συνολικά.

Ανά μονάδα κόστος προσδιορίζεται στις παραγγελίες με ομοειδή προϊόντα.

ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΤΑ ΠΡΟΪΟΝ Ή ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ

α. Πρώτες Ύλες ή Άμεσα Υλικά

Αποτίμηση με ΜΣΟ ή FIFO

β. Άμεση Εργασία

γ. Αναλογία Γενικών Βιομηχανικών Εξόδων (Έμμεσο Κόστος)

ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΤΑ ΦΑΣΗ

Βήμα 1: Προσδιορισμός της φυσικής ροής των παραγόμενων μονάδων προϊόντος της φάσης.

Βήμα 2: Προσδιορισμός των ισοδύναμων μονάδων

Βήμα 3: Προσδιορισμός του συνολικού κόστους παραγωγής της φάσης

Βήμα 4: Προσδιορισμός του κόστους ανά ισοδύναμη ολοκληρωμένη μονάδα προϊόντος

Βήμα 5: Προσδιορισμός του κόστους των παραθέντων ετοιμών προϊόντων και του κόστους του αποθέματος των Ημικατεργασμένων Τέλους της Περιόδου

ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΤΑ ΦΑΣΗ

Οι μέθοδοι του

ΜέσουΣταθμικού Όρου (ΜΣΟ) και της

Σειράς Εξαντλήσεως (FIFO)

ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΤΑ ΦΑΣΗ

Διαφορές των δύο μεθόδων.

ΜΣΟ:

Κατανομή του συνολικού κόστους στο σύνολο της παραγωγής

FIFO

Κατανομή του κόστους περιόδου στις μονάδες απορρόφησης του κόστους στην τρέχουσα περίοδο.
